

α. Κοοριδου

από Γ. Παπαδόπουλου

Προσύνω τα μέρη: Δοξίταιου για 'του αρχι' αο Ύ. Κυρβοφίου
μεία' ωσραιωρμώ' σιαυ ζωιτροω' Θεομῶν. Να διευφρυνίσει
ως πρω δείται

ΘΕΜΑ : Σχέδιο νόμου για τις Επιτροπές Δικαιωμάτων και Βιοηθικής

24.1.
22/12/97

1. Επισυνάπτεται το τελικό σχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά τις παρατηρήσεις των υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθώς και του καθηγητή Κ. Στεφανή. Από τις εν λόγω παρατηρήσεις ενσωματώθηκαν στο σχέδιο όσες συμβιβάζονται με τις βασικές επιλογές του.

2. Δύο ζητήματα μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο προβληματισμού καθαρά πολιτικής υφής.

α) *Η υπαγωγή των Επιτροπών στον Πρωθυπουργό.* Η λύση αυτή παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα και ένα μειονέκτημα. Τα βασικά πλεονεκτήματα είναι ότι αναβαθμίζεται το κύρος, τονίζεται δε η ανεξαρτησία και ο συμβουλευτικός ρόλος τους σε σχέση με τις επιμέρους πολιτικές περισσότερων υπουργείων που καλύπτουν σχετικά αντικείμενα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή των Δικαιωμάτων ασχολείται με αντικείμενα ιδίως των υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Τύπου, ενώ η Επιτροπή Βιοηθικής καλύπτει αντικείμενα ιδίως των υπουργείων Υγείας, ΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης. Το μειονέκτημα είναι ότι το σύστημα θα μπορούσε να εκληφθεί ως “πρωθυπουργοκεντρικό”.

Ενόψει του ότι η υπαγωγή των Επιτροπών σε ένα υπουργείο (π.χ. το υπουργείο Δικαιοσύνης) περιορίζει την αρμοδιότητά τους, κατά το μέρος που αφορά αντικείμενα άλλων υπουργείων, ή δημιουργεί αναπόφευκτα εμπλοκές, αλλά και του ότι η υπαγωγή στον Πρωθυπουργό έχει περισσότερο συμβολικό χαρακτήρα (την διοικητική και οικονομική υποστήριξη αναλαμβάνει η Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου), τα πλεονεκτήματα υπερτερούν προφανώς.

β) *Η θεσμική διασύνδεση των Επιτροπών με τη Βουλή.* Η λύση αυτή εμφανίζεται κατ' αρχήν αναγκαία μόνο για την Επιτροπή των Δικαιωμάτων, η οποία από τη φύση του αντικειμένου της βρίσκεται σε στενή επαφή με την καθημερινή πολιτική και κοινωνική ζωή. Η διασύνδεση αυτή εξασφαλίζεται άμεσα με τη συμμετοχή στην Επιτροπή του Προέδρου της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, με την πρόβλεψη υποβολής της ετήσιας έκθεσης στον Πρόεδρο της Βουλής και, έμμεσα, με τη συμμετοχή

εκπροσώπων των κομμάτων. Η φύση του αντικειμένου της Επιτροπής Βιοηθικής, που απαιτεί εξειδικευμένη γνώση και πληροφόρηση εμπειρογνομόνων σε σύνθετα και ευαίσθητα επιστημονικά ζητήματα, δεν φαίνεται, αντίθετα, να δικαιολογεί αυτού του είδους τη διασύνδεση.

3. Εφόσον οριστικοποιηθούν οι παραπάνω βασικές πολιτικές επιλογές, το νομοσχέδιο θα μπορούσε να προωθηθεί άμεσα και να εγκριθεί κατ' αρχήν στο Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν δε να συζητηθεί στην Επιτροπή Θεσμών (βλ. το συνημμένο σημείωμα της 15ης Σεπτεμβρίου 1997). Αξίζει να σημειωθεί ότι έχει ήδη καταρτισθεί σχέδιο εισηγητικής έκθεσης.

4. Σε ό,τι αφορά την ανάληψη ευρύτερων πρωτοβουλιών σχετιζόμενων με το αντικείμενο των Επιτροπών (π.χ. ενόψει και της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων), οι σχετικές αποφάσεις είναι ίσως προτιμότερο να ληφθούν από τις ίδιες, όταν συγκροτηθούν, ώστε να τονισθεί εξ αρχής η ανεξάρτητη και παραγωγική αποστολή τους.

5. Τέλος, η ίδρυση της (Εθνικής) Επιτροπής Βιοηθικής δεν εμποδίζει τη λειτουργία της επιτροπής βιοηθικής που προβλέπει ο πρόσφατος νόμος του Υπουργείου Υγείας. Η τελευταία θα δραστηριοποιείται αποκλειστικά στο αντικείμενο του υπουργείου, ευθυγραμμιζόμενη προς τις κατευθύνσεις της Εθνικής Επιτροπής. Το ίδιο θα συμβαίνει άλλωστε και με τις ήδη λειτουργούσες αντίστοιχες επιτροπές του ΥΠΕΧΩΔΕ.

6. Επισυνάπτονται οι παρατηρήσεις στο σχέδιο των υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθώς και οι παρατηρήσεις του Κ. Στεφανή. Τη συμφωνία του έχει εκφράσει προφορικά και ο υπουργός Δικαιοσύνης.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 1997